О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,

e-mail: mayor@shumen.bg, http://www.shumen.bg

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ШУМЕН ЗА 2025 г.

Настоящият отчет е изготвен на основание чл.12, т. 1 от Закона за туризма във връзка с изпълнение на Програмата за развитие на туризма в община Шумен за 2025 г., приета с Решение № 358 по протокол № 17 от 27.02.2025 г. на заседание на Общински съвет - Шумен.

Основни цели на програмата за развитие на туризма през 2025 г.:

- Развиване на устойчив туризъм на територията на общината и откроряване на Шумен като дестинация с изтъкнати туристически обекти;
- Утвърждаване на града като конкурентно туристическо място, както в страната, така и в Европа и останалия свят;
- Съхраняване и развитие на културната идентичност на региона и презентиране на природните и исторически дадености - на място и виртуално;
- Благоустрояване на инфраструктурата, обслужваща туризма и редовно поддържане на туристическите обекти с цел повишаване привлекателността на общия туристически продукт на общината;
- Обогатяване на културния живот и модерно експониране на културно-историческото наследство чрез повече дигитализация и електронни услуги.
- Намаляване на изразената сезонност на туризма чрез интересни събития през цялата година;
- Провеждане на ефективен маркетинг и увеличаване на туристопотока;
- Изграждане на партньорства на местната власт с частния сектор и неправителствените организации.

Отчет на програмата за развитие на туризма на община Шумен.

I. Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти. Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината.

1. Поддържане на съществуващи пешеходни маршрути на територията на НИАР „Мадара" и ПП „Шуменско плато". Поддържане на съществуващи веломаршрути. Поддържане на площадки за излитане – въздушни спортове - **изпълнено**.
2. Облагородяване на тревни площи около МК „Създатели на българската държава", комплекса с възрожденски къщи и Летен театър. Подобряване визията на информационен център към МК „Създатели на българската държава", Среброва къща и Летен театър – външно осветление и освежаване - **изпълнено**.
3. Подготвяне на документация за обществена поръчка за избор на изпълнител за информационна и указателна инфраструктура в градската среда и рекламни съоръжения за туристическите забележителности - **в процес на изпълнение**.
4. Кандидатстване по втора фаза на проект „Създаване на съвременен туристически продукт, базиран на културното наследство и природните дадености в региона" и ако бъде одобрен изпълнението му. Спечелен на втора фаза проект за 100% БФП.
    - 1-ва дейност „Разработване на цялостна регионална стратегия за туризма като се отчита икономическата, екологичната и социалната устойчивост на туризма";
    - 2-ра дейност „Създаване на дребномащабна туристическа инфраструктура за развитието на местни забележителности и атракции";
    - 3-та дейност „Меки мерки за насърчаване развитието на местни забележителности и атракции и популяризирането на устойчиви форми на туризъм";
    - 4-та дейност „Иновативни туристически услуги, използващи модерни технологии - виртуална реалност, добавена реалност, изкуствен интелект";
    - 5-та дейност „Изграждане на виртуален туристически интернет-портал с туристическа информация за двете общини";
    - 6-та дейност "Създаване на туристическа дигитална градска инфраструктура".

II. Функциониране на туристически информационен център и организация на информационното обслужване на посетителите. Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения.

1. Развиване на предоставяната услуга за туристи в информационния център към паметника чрез богата информация, прожекции на документални филми, рекламни материали, сувенири и продажба на билети - **изпълнено**. Поръча се изработка на колекционерски магнити, ръчна изработка, които са сред най-продаваните сувенири. Ръстът на приходите от продажба на стоки е 45% повече спрямо 2024 г.
2. Продажба на билети за МК „Създатели на българската държава“ от повече места - информационния център към паметника (каса и киоск), кафене „Куфатария“ и през сайта www.visitshumen.bg - **изпълнено**.
3. Поддържане и обогатяване с актуална информация на туристически информационен сайт www.visitshumen.bg и канали в социалните мрежи. Специално акцентиране на историческите и културни забележителности - **изпълнено**. Последователите в социалните мрежи са над 12 хиляди, което за една година е повече от пет пъти увеличение. Публикациите се посветиха на поредица от известни и по-рядко посещавани туристически обекти от различни категории, което представя града по един интересен начин и като привлекателно място за туризъм.
4. Обогатяване и разнообразяване на дейностите в комплекса с възрожденски къщи - дегустации, частни събития, изложби, литературен клуб, настолни игри и чайна - **изпълнено**.
5. Обновяване на рекламните материали - флаери, туристически карти и каталози с обща визия, включваща бранда „Оттука започва България“. Разпространение на рекламно-информационни материали с цел популяризиране на събития от културен календар и обекти на културно-историческото наследство - **изпълнено**. Изготвяне на нов, разпознаваем дизайн на нови флаери, тип картички. Преиздаде се туристическия пътеводител на град Шумен. Отпечата се нова туристическа книга с над 50 страници. Отпечатаха се нови туристически карти на града и областта. Изготвиха се варианти за туристически маршрути, които се представят по време на туристическите изложения
6. Провеждане на безплатни пешеходни турове - **изпълнено**.
7. Създаване на рекламни видео материали - **изпълнено**. Изготвени са поредица от професионални видеоклипове за всички основни туристически обекти в областта за телевизии и социални мрежи.
8. Реклама в електронни медии и специализирани туристически издания с цел популяризиране на забележителности и събития, както и възможностите за различните видове туризъм - **изпълнено**. Публикува се

рекламен текст във вестник „Капитал” за Среброва къща и списание „Черга” с акцент върху културната програма.

9. Провеждане на засилена рекламна кампания на провежданите фестивали, популяризиращи културното съвременно изкуство и автентичното наследство на община Шумен - **изпълнено**. Община Шумен беше отличена с плакет „Дестинация на България” в категория „Бранд”.
10. Участие в туристически борси и изложения - **изпълнено**.

III. Организиране на събития и мероприятия с местно, национално и международно значение, които допринасят за развитието на туризма.

1. Организирани събития, съгласно културен календар на община Шумен. Организирани събития, съгласно спортен календар на община Шумен - **изпълнено.**
2. Годишен календар на събития и изложби на РИМ Шумен. Годишен календар на събития и изложби на ХГ „Е. Карамихайлова” Шумен - **изпълнено**.
3. Организиране и провеждане на срещи, конгреси, конференции с научно направление. Популяризиране на Община Шумен като туристическа дестинация чрез научни и научно-популярни публикации - **изпълнено**.

IV. Допълнителни дейности, извършени през 2025 г.

1. Създаване на Читателски клуб „Баба Райна” с място за провеждане на седмични срещи в „Куфатария”.
2. Стартиране на седмични настолни игри в „Куфатария”.
3. Отдаване под наем на избата в Среброва къща за провеждане на винени дегустации.
4. Отвадане под наем на кафенето за рожденни дни и поредица от събития „Рисуване с вино”.
5. Преместване на бонзай градината в двора на Среброва къща.
6. Откриване на нова стая в Среброва къща, посветена на турския етнос.
7. Откриване на чаена стая на втория етаж в „Куфатария” и предлагане на специална селекция чайове.

В резултат на тези нови дейности в кафене **„Куфатария”** и **Среброва къща**, приходите от наеми, консумация в кафенето и такси вход, се повишиха три пъти (26 261 лв. за 2025 г.). За пояснение, до октомври 2024 г. Среброва къща не е имала приходи, тъй като посещението е било безплатно. Въпреки въведената такса вход за посещение на Среброва къща, има ръст на броя на посетителите, които са със 71,48% повече спрямо 2024 г. Броят на

посетителите на бонзай градината от откриването ѝ през юли месец до края на годината е 154.

Сватбените ритуали, проведени от ОП „ТППА” също бележат ръст от 53,13% спрямо предходната година.

Отчетени са повече посетители на **мемориален комплекс „Създатели на българската държава”**, които са с 13,06% повече спрямо 2024 г., като приходите са с около 25% повече (125 335 лв.). Постави се надпис на входа на информационния център към паметника за по-голяма разпознаваемост. Разпространи се документалният филм за създаването на паметника, който вече се прожектира на голям екран с висококачествен проектор, вместо на малък телевизор. На посетителите се предлага чай като комплимент в студените дни. Откри се втора каса за продажба на билети за вход, увеличи се асортиментът от сувенири и магазинът в залата на центъра отново заработи. Монтира се киоск за закупуване на билети за всички туристически обекти на община Шумен чрез плащане с пос-терминал. Графикът на служителите се направи така, че посетителският център да е постоянно достъпен в работното време на паметника и това да осигурява повече удобства на туристите.

В края на годината ОП „ТППА” регистрира **социално предприятие** и стана второто такова в град Шумен - https://secprod.mlsp.government.bg/index.php?section=REG&e_id=795. От 06.01.2026 г. е вписано в регистъра на социалните предприятие към МТСП.

ОП „ТППА” чрез община Шумен кандидатства по програма BG05SFPR002 - 1.013 „Насърчаване на социалната икономика на местно и регионално ниво”, с която се цели осигуряване на средства на назначаване на 7 служителя от уязвими групи, от 12 до 24 месеца срок на назначението, както и средства за ремонт и обзавеждане на работно помещение. Преминат е първия етап на допустимост на проектното предложение и предстои оценка на втори етап.

Числени резултати за 2025 г.

Пренощувалите лица в хотелите на територията на общината през 2025 г. са с 5% повече спрямо 2024 г., а броят на нощувките се е увеличил с 8%.

Към 31.12.2025 г. **приходите** в ОП „ТППА” възлизат на 255 455 лв. или с 19% повече от заложените приходи за 2025 г. (след актуализацията през октомври, когато предприятието преизпълни плана за приходи в края на трето тримесечие с 30 000 лв.), или 38% повече приходи при първоначалния план.

Броят на туристите, посетили МК „Създатели на Българската държава“ през 2025 г. е 30 519, от тях 25% са чужденци.

Данни за регистрираните нощувки в категоризирани места за настаняване на територията на община Шумен.

	2021	2022	2023	2024	2025	Общо
Брой нощувки от български граждани	28,077	25,901	37,222	47,183	49,018	187,401
Брой нощувки от чуждестранни граждани	9,127	19,438	12,332	11,758	15,710	68,365
Общ брой регистрирани нощувки	**37,204**	**53,884**	**50,142**	59,498	64,728	265,456
Нощували български граждани	**17,121**	**18,143**	**22,245**	26,760	27,983	112,252
Нощували чуждестранни граждани	**3,217**	**4,410**	**5,389**	5,435	6,862	25,313
Общ брой нощували	**20,338**	**23,210**	**28,061**	32,551	34,845	139,005

Пренощували лица и реализирани нощувки от чуждестранни граждани - 2024/2025 г.

	2024		2025		2025/2024 (%)	
	Нощували лица	**Брой нощувки**	**Нощували лица**	**Брой нощувки**	**Нощували лица**	**Брой нощувки**
Турция	1444	2595	1875	5327	29.85%	105.28%
Румъния	804	1436	851	1264	5.85%	-11.98%
Украйна	356	557	483	860	35.67%	54.40%
Германия	373	741	440	950	17.96%	28.21%
Италия	356	964	315	815	-11.52%	-15.46%
Франция	259	766	235	613	-9.27%	-19.97%

Молдова	243	278	326	381	34.16%	37.05%
Полша	169	375	168	435	-0.59%	16.00%

През 2025 г. има увеличение на туристите от Турция, Украйна и Молдова. Запазва се и интересът на туристите от Полша (16% повече нощувки спрямо 2024 г.) и Германия (17.96% повече пренощували лица спрямо 2024 г.).

Настоящият отчет за изпълнение на Програмата за развитие на туризма в община Шумен е разгледан и приет на заседание на Консултативния съвет по въпросите на туризма.